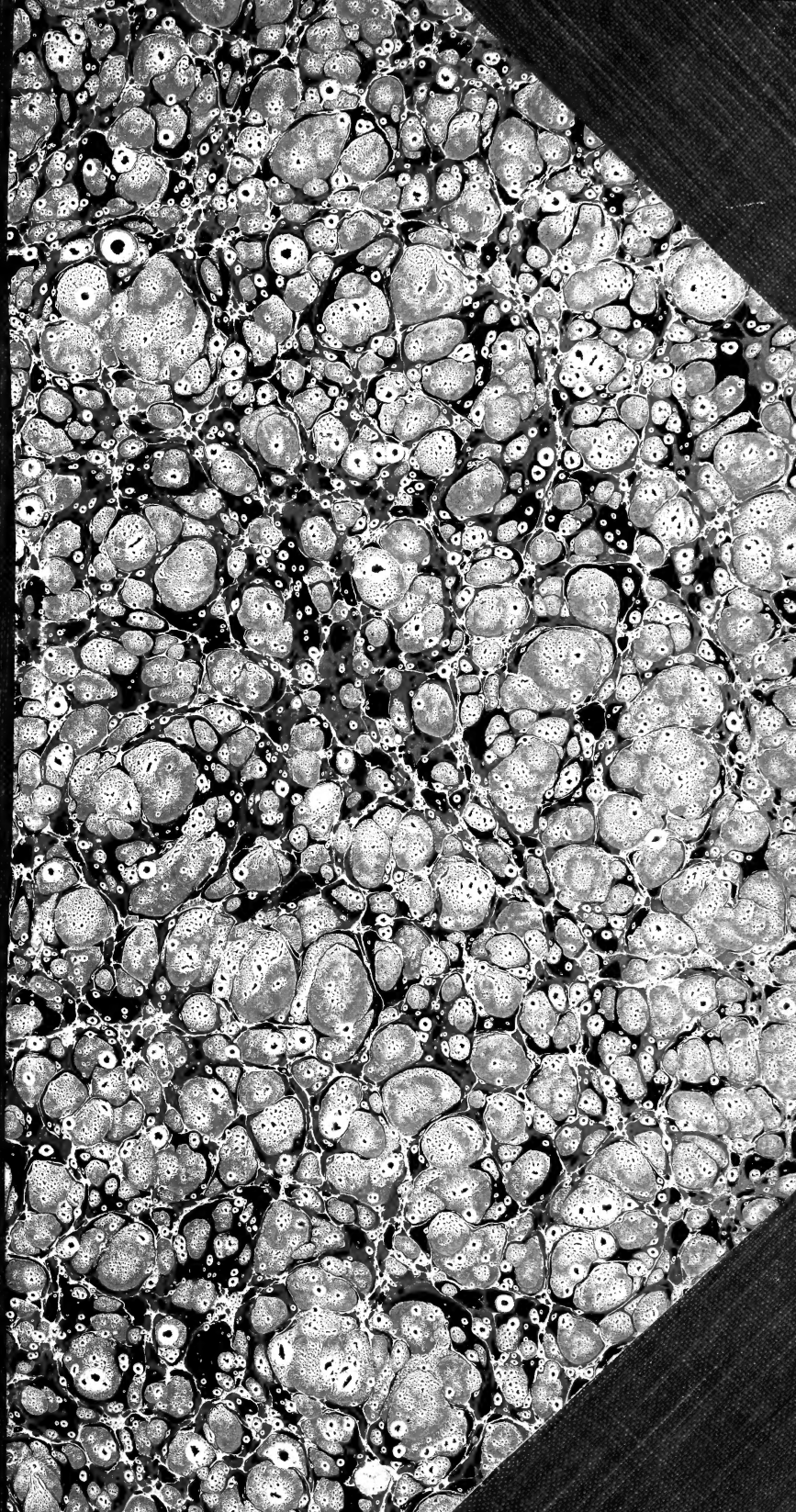

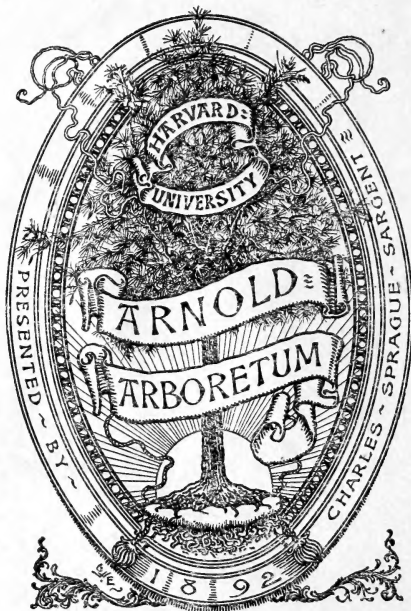
im

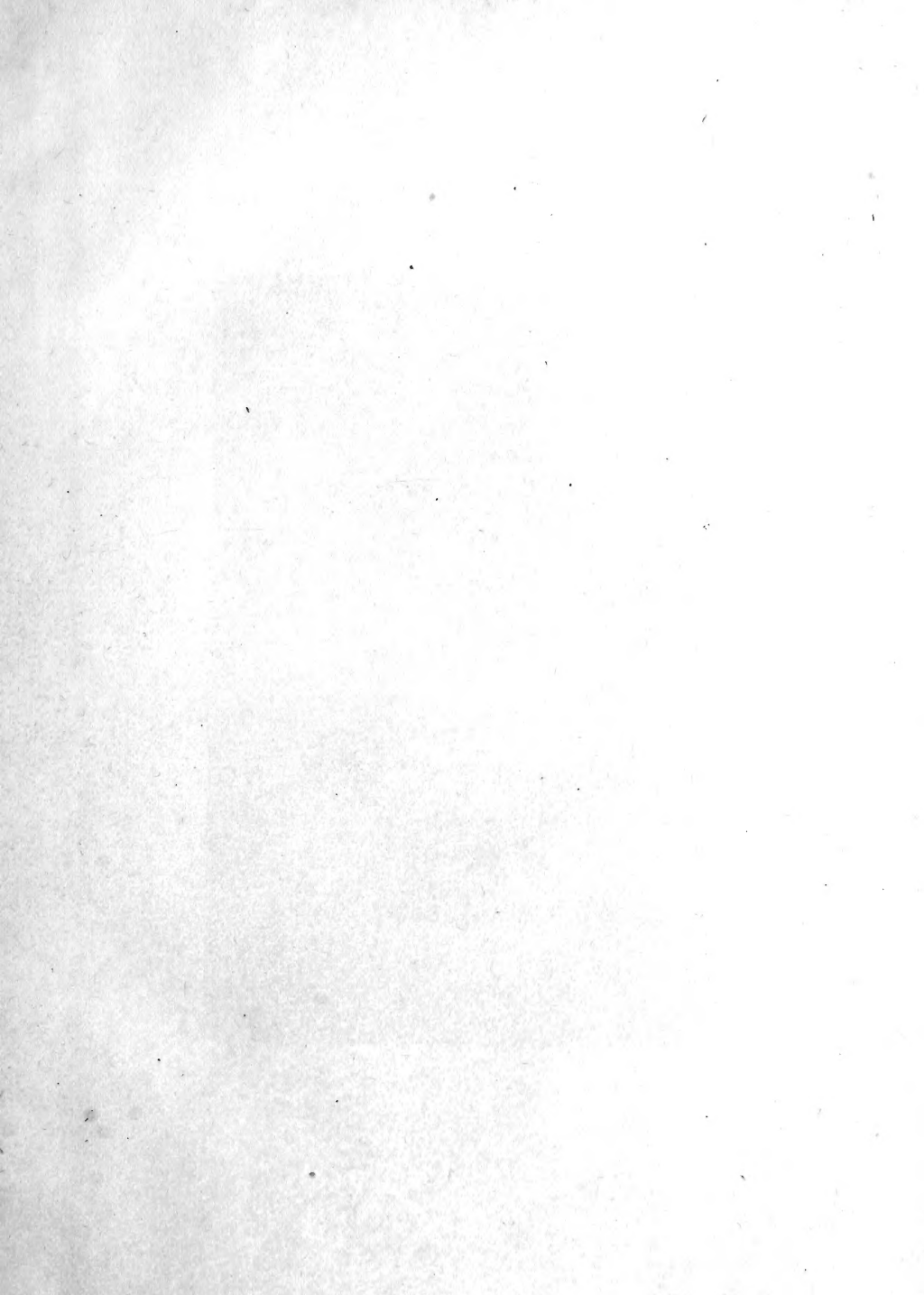

3 2044 107 228 561

MH
38
T42
d

Alman
Thunberg.

Thunberg 25

Dissertatio botanica
de
Dracaena

1808

Alman
DISSERTATIO BOTANICA

DE

DRACÆNA

QUAM

VENIA EXP. FAC. MEDICÆ UPSAL.

PRÆSIDE

J. P. Dicaire
**CAROL. PET.
THUNBERG.**

EQUIE AURAT. REG. ORD. DE VASA,
MED. DOCT. PROF. MED. ET BOT. REG. ET ORD. ACAD. CÆSAR. PETROPOL. ET
NAT. CURIOS. REG. SCIENT. LOND. HOLM. SOCIET. SCIENT. UPS. PHILAD. PATR.
HOLM. ET CIV. OECON. FINL. BEROL. NAT. SCRUT. PARIS. HAFN. MOSCOU. ET
HALENS. HIST. NAT. LUND. HARLEM. AMSTELD. ZELAND. NIDROSIENS. TICINENS.
LENENS. LINN. LONDIN. REG. SCIENT. PHYS. ET PHYTOGRAPH. GÖTTINGENS.
NANCIENS. MED. PARIS. EMUL. MONSPEL. MED. MATRITENS. MEDIC. ET
NAT. STUDIOS. EDIMBURG. MEMBRO NEC NON ACAD. SCIENT. PARIS. ET
INSTITUT. NATION. MONSPELIENS. AGRICULT. PARIS. MEDIC. LONDIN. SCANDINAV.
FLORENTIN. ET BATAVIN. IND. OR. CORRESPOND.

PUBLICÆ CENSURÆ COMMITTIT

L. R. N. DALMAN,

NOBILIS.

IN AUDIT. BOTANICO D. XIII. APRIL. MDCCCVIII.

H. A. M. S.

Upsalia, Typis Edmannianis.

Journal of [illegible]

1863
MAY 10
1863
MAY 10

IN
SACRAM REGIAM MAJESTATEM

SPECTATÆ FIDEI VIRIS

ANDREÆ JAHANNI RETZIO

HIST. NAT. CHEM. ET OECON. PROFESSORI

AD ACADEMIAM LUNDENSEM PLURIUM SOCIET. MEMBRO

OLAVO SVARTZ

MED. DOCT. HIST. NAT. PROFESSORI HOLMIENSI

PLURIUM SOCIETATUM MEMBRO

ADAMO AFZELIO

PH. ET MED. DOCT. BOTANICES DEMONST. AD ACADEMIAM

UPSALIENSEM PLURIUM SOCIETATUM MEMBRO

SACRUM.

voluit

L. R. N. DALMAN.

BRUKS-PATRONESSAN

HÖGÅDLA FRU

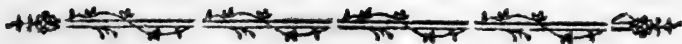
ELISABETH MULLBERG

FÖDD LUNDGREN,

MIN HULDASTE MORMOR

Tillågnas dessa blad af Vörndnad och Tacksamhet.

L. R. N. DALMAN.

§. I.

Affinia nimis sunt Genera ASPARAGI, DRACENÆ, SANSEVIERIÆ, CONVALLARIÆ & POLLIÆ, quin & COMELINÆ & TRADESCANTIÆ, utpote multum & mire variantia pluribus florecentiæ partibus, ut corolla, staminibus, & fructu imprimis. Facies tamen externa, habitus dictus, valde obvenit diversa, sic ut sub uno plantæ Genere minime comprehendi possint. A ceteris sese ut plurimum distinguit ASPARAGUS caule frutescente, aculeato, foliis subulatis acutis & bacca 3-loculari disperma. CONVALLARIA herbacea foliis simplicibus quidem, sed latioribus, liliaceis instructa a ceteris suis cognatis separata invenitur. SANSEVIERIA, Liliaceis cognata, foliis ensiformibus crassioribus & bacca monosperma diversa est. POLLIA etiam herbacea. multa cum TRADESCANTIA habet communia, & Bacca polysperma petalisque inæqualibus proprium genus constituere debet. DRACÆNA, *Palmis* & *Cannis* similior, quam *Liliaceis*, toto habitu externo ab ASPARAGIS diversissima, cum illis in plurimis florecentiæ partibus convenit, uti & cum CONVALLARIIS. Sic in horum Generum characteribus eruendis & determinandis, non parum aquæ heret vel expertissimis sæpe Scientiæ Botaniciæ Magistris.

Specimen editurus Academicum periculum tentare volui, quomodo DRACENÆ genus optime posset descriptione adæquata a ceteris, in Classe Hexandria, affnibus Generibus distingvi.

A

Pul-

Pulcherrimum hocce, in Indiis calidioribus indigenum, in Caldariis nostris admodum raro hospitans & cultum, nec paucis speciebus ditatum Genus, dignum omnino judicavi, quod ulterius & melius curiosis Naturæ Observatoribus notum sistatur.

§. 2.

Character Genericus.

CAL. *Perianthium* nullum.

COROLLA monopetala, infera, sexpartita:

Limbus patens.

STAM. *Filamenta* sex, tubo inserta, corollæ breviora.

Antheræ oblongæ,

Pollen flavum.

PIST. *Germen* superum, striatum.

Stylus filiformis, longitudine staminum.

Stigma trifidum.

PERIC. *Bacca* ovata, trilocularis.

Semen solitarium in singulo loculamento, ovatum.

Corolla in aliis subcumpanulata, in aliis tubulosa subcylindrica, in aliis infundibuliformis tubo filiformi, semper tamen monopetala.

Character Essentialis: *Corolla* 1-petala, tubulosa, 6-partita:

Tubus filiformis: *Limbus* æqualis laciniis erectis.

Bacca 3-locularis, 1-sperma.

Habitus Palmarum & Scitaminearum, respectu caulis & foliorum; Liliacearum respectu florum; Asparagorum respectu fructus.

Sub hoc Genere militare debent *Dianella* D:ni de LAMARK, *Diana* COMMERSONII & *Dianella* JUSSIEUII; item *Cordylina* & *Callixine* forsitan & *Philesia* COMMERSONII.

Se-

Separandæ ab hoc genere videntur MEDEOLÆ capenses, sane ad ASPARAGUM magis accedentes & mediæ quasi inter DRACÆNAM & ASPARAGUM; sunt hæc DRACÆNA *striata*, *undulata*, *erecta* & MEDEOLA *asparagoides*.

§. 3.

Specierum Characteres :

filiformis: foliis filiformibus.

graminifolia: foliis linearibus, scapo filiformi.

ensata: foliis ensiformibus canaliculatis vaginantibus nervosis glabris.

draco: foliis ensiformibus apice spinosis, caule arboreo.

indivisa: foliis ensiformibus sessilibus acutis, racemo composito laterali.

umbraculifera: foliis elliptico lanceolatis acuminatis, caule arboreo, panicula terminali.

borealis: foliis ellipticis, caule herbaceo.

marginata: foliis dentato-spinosis, caule fruticoso.

australis: foliis ensiformibus acutis, caule arboreo, racemo supradecomposito.

ferrea: foliis lanceolatis acutis, caule arboreo.

cernua: foliis lanceolatis subobliquis, caule arboreo, panicula cernua.

hemichrysa: foliis ensiformibus hirsutis.

lancea: foliis elliptico-ensiformibus, caule fruticoso, racemo terminali ramoso.

acuminata: foliis ensiformibus acuminatis nervosis, racemis ramosis.

elliptica: foliis elliptico-ovatis, caule curvato-erecto.

terminalis: foliis ovato-ensiformibus, caule arboreo.

obliqua: foliis ensiformibus obliquis glabris.

hirsuta: foliis obovato-oblongis acuminatis hirsutis.

Descriptiones Specierum:

D. filiformis: *Folia* radicalia, plurima, scapi basin vaginantia, erecta, filiformia, striata, glabra, flaccida, scapo multo longiora, palmaria usque pedalia.

Scapus simplex, in panicula ramosus, glaber, erectus, pollicaris & ultra.

Flores in Scapi panicula breviter pedicellati, albi, subglobosi.

D. graminifolia: *Folia* radicalia, plura, lineari-ensiformia, integra, nervosa, glabra, erecta, scapo paulo breviora.

Scapus solitarius, simplex, filiformis, striatus, glaber, erectus, pedalis.

Flores e gemmis lateralibus alternis plures, fasciculati, pedicellati, albi.

Pedicelli filiformes, longitudine tubi corollæ, lineam longi.

Corolla infundibuliformis.

Facies ANTHERICI est, sed fructus baccatus, feminibus pluribus.

D. enfata: *Folia* radicalia, canaliculata, petiolis vaginantibus, ensiformia, integra, tenuissime nervosa, carinata, glabra, pedalia vel paulo ultra; caulina sessili-equantia, similia, digitalia; suprema spatheiformia, breviora.

Caulis herbaceus, inferne foliis vaginatus, compressus; superne ramosus, erectus, glaber, longitudine foliorum.

Flores paniculati.

Panicula patens.

- D. elliptica.** *Caulis* decumbens, curvato-erectus, teres, cinereus, glaber.
Folia alterna, petiolata, elliptico-ovata, acuminata, integra, tenuissime multi-nervosa, glabra, patentia, pollicem lata, palmaria.
Flores paniculati, terminales.
Corolla cylindrica, tubulosa, alba, ungvicularis.
 Obs. Similis quidem videtur *D. terminalis* RUMPH. Herb. Amb. T. 4. tab. 34. cujus petioli longiores & corollæ breviores, quod contra in nostra.
- D. terminalis:** *Folia* petiolata, ovato-ensiformia, integra, glabra, multinervia, erecta, spithamæa usque sesquipedalia, pollicem unicum ad quatuor lata.
Petioli complicati, compressi.
Panicula patens, ampla.
Braçtææ oblongæ, setaceo-cuspidatæ, partiales sensim minores.
Pedunculi seu rami paniuulæ angulati, striati.
Pedicelli filiformes, brevissimi.
Corolla cylindrico-subcampanulata, alba.
Petioli complicati, compressi.
- D. obliqua.** *Caulis* fruticosus, teres, simplex, glaber, erectus, totus foliis vaginatus, palmaris & ultra.
Folia vaginantia, alterna, approximata, ensiformia, obliqua, subspiralia, integra, glabra, multistriata, patula, pollicaria.
Flores terminales, in panicula alternatim glomerati, subsesfiles, albi, globosi.
- D. hirsuta:** *Folia* petiolata, obovato-oblonga, acuminata, margine hirsuto, integra, nervosa, supra villosa, subtus glabra, costa hirsuta transversisque striis plurimis, erecta, pedalia, palmam lata.

Florum racemus terminalis, totus hirtus.

Corollæ infundibuliformes.

Petiolii equitantes, hirsuti, pollicares.

Hæc triandra est, a Celeb. peregrinatore D. D. ADAM. AFZELIO nobiscum benevole communicata; vix tamen ab hoc Genere separari videtur, nisi Genus in plura incerta dilacerandum foret.

§. 5.

Habitatio.

Crescunt fere omnes species hujus generis in calidioribus regionibus ut:

filiformis & *obliqua* in Nova Hollandia in Asia *graminifolia*.

ensata, *marginata*, *cernua*, *hemichrysa*, *lancea* & *acuminata* in insulis Bourbon & Mauritii.

draco in India orientali.

ensata, *umbraculifera*, *terminalis*, *lancea* in Java;

elliptica in Java & Ceilona,

indivisa & *australis* in Nova Zelandia.

borealis in Terra nova, sinu Hudsonis & Canada.

ferrea & *terminalis* in China.

hirsuta in Sierra Leona Africæ.

Synonymia

Videatur apud Celeb. WILDENOVIVM, in Spec. Tom. 2. p. 155—158.

terminalis. Javanis dicitur ANDONG & *lancea*-ANDONG LACKI.

Ufus.

Ufus

imprimis pro Ornamentis in Hortis, ubi plantatæ semper speciosæ erunt habendæ DRACÆNÆ plurimæ species, caudice stricto, coma foliorum & floribus numerosis.

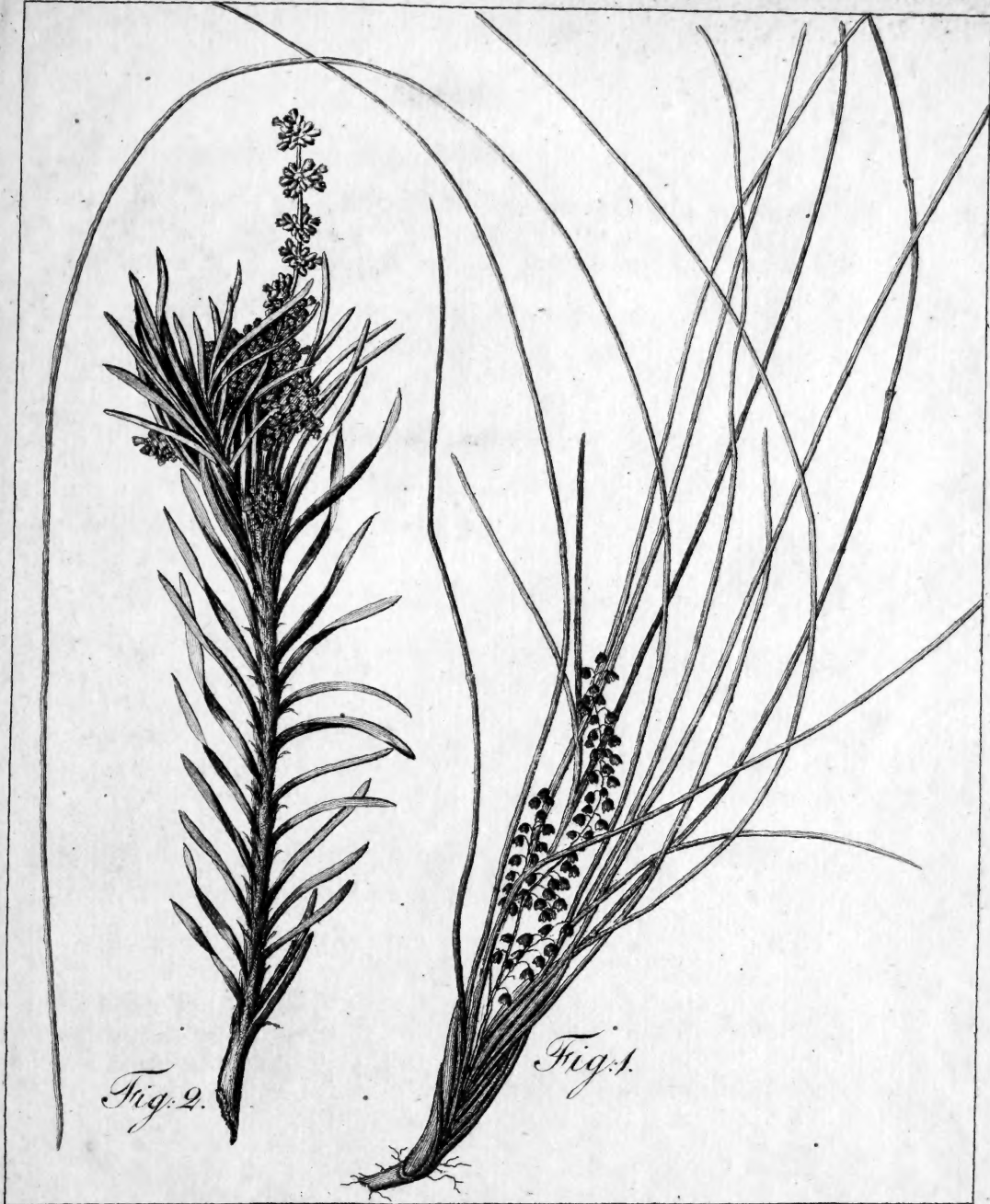
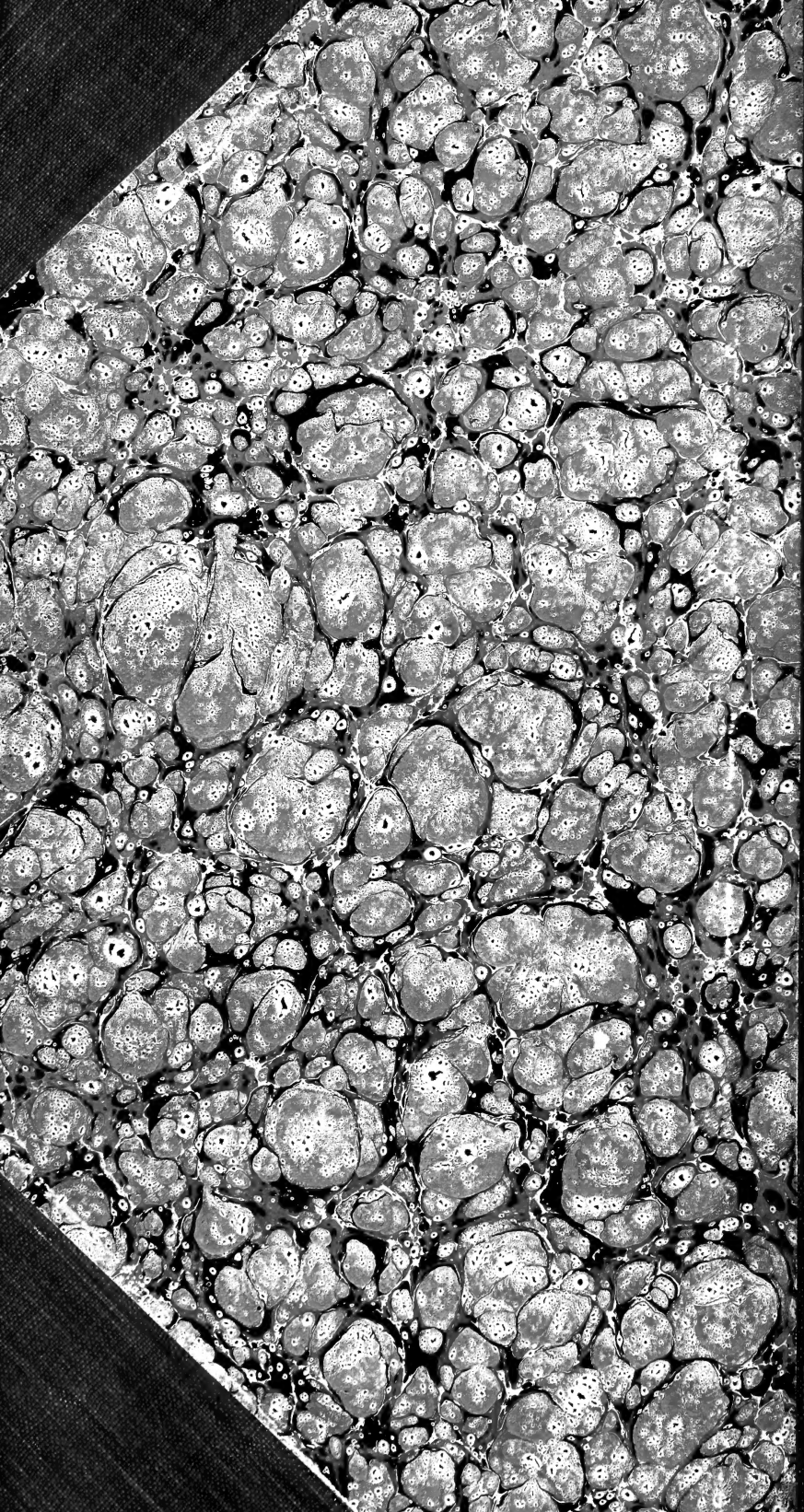

Fig. 2.

Fig. 1.

Fig. 1. Dracaena filiformis. Fig. 2. Dracaena obliqua.

Ar